

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра ветеринарної репродуктології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ
_____ 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри акушерства,
гінекології та біотехнології
відтворення тварин
Протокол № 14 від “4” червня 2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Олександр ВАЛЬЧУК

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»
Гарант ОП
_____ Наталія Грушанська

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНА НЕОНАТОЛОГІЯ»

Галузь знань **21 Ветеринарна медицина**

Спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»

Освітня програма Ветеринарна медицина

Факультет ветеринарної медицини

Розробники: професор, д. вет.н. В. Ковпак, доценти к. вет.н. О. Вальчук,

С. Деркач, Ю. Жук, Ю. Масалович

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни
Ветеринарна неонатологія

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>211 – «Ветеринарна медицина»</i>	
Освітня програма	<i>Ветеринарна медицина</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	<i>120</i>	
Кількість кредитів ECTS	<i>4</i>	
Кількість змістових модулів	<i>2</i>	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	<i>-</i>	
Форма контролю	<i>залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	
Курс (рік підготовки)	<i>5</i>	
Семестр	<i>9</i>	
Лекційні заняття	<i>15 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>год.</i>	
Лабораторні заняття	<i>15 год.</i>	
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>2 год.</i>	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення вибіркової дисципліни «Ветеринарна неонатологія» – сформувати у студента систему знань, щодо морфологічних та фізіологічних особливостей новонароджених тварин, впливу колострального імунітету на ріст і розвиток у неонатальному періоді. Сформувати розуміння впливу годівлі, утримання та догляду, а також профілактичних заходів щодо захворювань молодняка.

Завдання: освоїти фахівцю ветеринарної медицини оцінювання фізіологічних параметрів життєздатності новонароджених, визначати якість молозива, контролювати рівень імуноглобулінів у телят. Дати основи знань з концепції діагностики хвороб неонатального періоду та надання допомоги, що накладаються на власника, спеціалістів, лікаря ветеринарної медицини та інших осіб, що працюють з тваринами.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК 1.** здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- **ЗК 2.** здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- **ЗК 3.** здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- **ЗК 4.** навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- **ЗК 5.** здатність приймати обґрунтовані рішення;
- **ЗК 6.** здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- **ЗК 7.** здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- **ФК 1.** здатність здійснювати облік фармакологічних препаратів та ветеринарних засобів;
- **ФК 2.** здатність застосовувати знання з біобезпеки, біоетики та благополуччя тварин у професійній діяльності;
- **ФК 3.** здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі.

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.
2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.
3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.
4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.
5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.
6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.
7. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
8. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
9. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
10. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.

11. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
12. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	П	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль I. Правила ведення родів та народження життєздатного потомства.														
Тема 1. Вплив умов утримання (комфорту), годівлі на перебіг вагітності та новонародженого молодняка.	1/2	16	2		2		12							
Тема 2. Взаємозв'язок патології вагітності і хворобами молодняка.	3/4	16	2		2		12							
Тема 3. Фізіологічні особливості новонародженого молодняка.	5/6	16	2		2		12							
Разом за змістовим модулем 1	48		6	6			36							
Змістовний модуль II. Хвороби новонароджених.														
Тема 4. Етапи розвитку та становлення імунної системи.	7/8	16	2		2		12							
Тема 5. Розвиток і становлення функціональних систем організму новонароджених.	9/10	16	2		2		12							
Тема 6. Хвороби новонароджених, викликані прогріхами годівлі, утримання і догляду.	11/12	16	2		2		12							
Тема 7. Вплив імунізації в сухостійному періоді на стан специфічного імунітету у новонароджених.	13/14/15	16	2		4		18							

Разом за змістовим модулем 2	72	10	8	54					
Усього годин	120	14	16	90					
Курсовий проект (робота) з _____		-	-	-					
(якщо є в робочому навчальному плані)									
Усього годин	120	14	16	90					

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль I. Правила ведення родів та народження життєздатного потомства.		
1.	Правила ведення родів та патології які впливають на життєздатність новонароджених. Правила поводження з новонародженими, попередження станів, що загрожують їх життю. Реанімаційні заходи.	2
2.	Видова специфіка поводження з новонародженими. Оцінка загального стану новонароджених. Виявлення та усунення загрозливих для життя станів.	2
3.	Оцінка фізіологічних параметрів життєздатності новонароджених. Шкала АПГАР. Фактори ризику, характеристики, оцінка, стратегії покращення показників новонароджених.	2
4.	Колостральний імунітет. Визначення якості молозива. Органолептичний та імунобіологічний контроль якості молозива. Контроль рівня імуноглобулінів у телят (за допомогою рефрактометра). Імунодефіцитний стан у телят.	2
Змістовний модуль II. Хвороби новонароджених.		
5.	Годівля новонароджених. Напування телят та контроль водно-електролітного балансу. Значення молозива для новонароджених та важливість першого годування. Кратність та кількість годування, інтенсивність вигодовування молока для шлунково-кишкового та системного розвитку телят.	2
6.	Уроджені та спадкові патології у новонароджених. Хвороби неонатального періоду, причини виникнення, діагностика та лікування. Загальні аспекти профілактики неонатальної патології.	2
7.	Діагностика захворювань у новонароджених за допомогою експрес-тестів для виявлення збудників. Інтерпретація результатів досліджень. Ефективність використання в умова господарства.	2

8.	Причини виникнення, діагностика та лікування захворювання телят. Протоколи проведення вакцинації та контроль наявності антитіл. Схеми вакцинації проти респіраторних та захворювань кишківника.	2
----	---	---

4. Теми самостійних занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Родильні відділення на фермі	10
2	Документообіг та звітність у родильному відділенні	10
3	Технологічні рішення в утриманні молодняку	10
4	Кормовиробництво та заготівля кормів	10
5	Автоматизовані системи випоювання молока та ЗЦМ	10
6	Розвиток кишківника у молодняку	10
7	Протиепізотичні заходи у молодняку	10
8	Технології вирощування молодняку	10
9	Сучасні препарати та їх застосування для профілактики і лікування патології молодняку	10
	Всього	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- модульні тести;
- реферати;
- захист лабораторних та практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання.

- залік;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4119>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти;
- програма навчальної практики навчальної дисципліни.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Біотехнологічні методи у ветеринарній репродуктології: навчальний посібник / Ковпак. В.В., Вальчук О.А., Деркач С.С. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 102 с.
2. Яблонський В.А., Хомин С.П., Калиновський Г.М., Харута Г.Г., Харенко М.І., Завірюха В.І., Любецький В.Й. Акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології // Вінниця, Нова Книга, 2011. – 589 с.

3. Лабораторна і функціональна діагностика у ветеринарному акушерстві, гінекології та андрології: навчальний посібник / Любецький В.Й., Жук Ю.В., Вальчук О.А. [та ін.]. Київ, НУБіП України, 2020. 258 с.
4. Яблонський В.А. Біотехнологія відтворення тварин – К., Арістей, 2004. – 293 с.
5. Яблонський В.А., Любецький В.Й., Бородиня В.І. Патологія молочної залози (лекції для слухачів потоку магістратури з дисципліни «Акушерство, гінекологія та біотехнологія розмноження тварин з основами андрології»). – К., 2004. – 45 с.
6. Гришко Д.С. Лекції з ветеринарного акушерства. – Х.: Прапор, 2003. – 400 с.
7. Яблонський В.А. Практичне акушерство, гінекологія та біотехнологія відтворення тварин з основами андрології. – К., «Мета», 2002. – 319 с.
8. Фізіологія та патологія молочної залози у тварин: Навчальний посібник / за заг. ред. А.В. Березовського, М.І. Харенка та В.Й. Любецького. К.: ДІА, 2018. 476 с.
9. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин: навчальний посібник / Березовського А.В. та Харенка М.І., Хомин С.П. [та ін.]. В-во Полісся, 2017. 392 с.
10. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив вітамінно-мінеральної добавки “Баланс” на прояв передвісників родів та перебіг підготовчої стадії родів у корів голштинської породи // Вісн. Сумського НАУ. – Вип. 8 (19). – 2007. – С. 81-85.
11. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Патологічні роди у тварин (діагностика та надання допомоги). - К. ПП “Графіка”. – 2007. – 48 с.
12. Яблонський В.А., Любецький В.Й., Березовський А.В., Якубчак О.М., Бородиня В.І., Вальчук О.А., Михайлюк М.М. Методичні рекомендації щодо діагностики, лікування та запобігання маститу в тварин. – К.: ”Ветінформ”. – 2007. – 32 с.
13. Любецький В.Й., Жук Ю.В., Михайлюк М.М. Вплив загально- та імуностимулюючих препаратів на відтворну функцію високопродуктивних корів // Науковий вісник Причорномор’я (збірник наукових праць). – В.42, Ч.1. – 2008. – С. 154-160.
14. Корма и питание. / М.Е. Энсмингер и др. (Пер. с англ.) – перевод второго издания 1990 года. – Издательская компания Энсмингера, Калифорния, США. – 974 с.
15. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Урожай, 1991. – 144 с.
16. Рання діагностика, терапія та профілактика патології обміну речовин у великої рогатої худоби.: Методичні рекомендації / В.Ю. Чумаченко, М.О. Судаков, В.Я. Колесник та ін. – К.: 1999. – 18 с.
17. Стреси сільськогосподарських тварин і птиці / В.М. Головач, В.В. Снітинський, Г.В. Аксіонова та ін. – К.: Урожай, 1992. – 256 с.
18. <http://rada.gov.ua/>
19. <http://www.consumer.gov.ua/>
20. <http://www.oie.int/>
21. <http://www.nbu.gov.ua>

22. library.nubip.edu.ua
23. www.dnsgb.com.ua
24. <http://www.fao.org>.